

Concept verslag Rekeningencommissie

Datum vergadering	:	31 mei 2021
Commissievoorzitter	:	D.G. Heijnen
Commissie adviseur	:	Mw. M. Spoor
Telefoonnummer/e-mail	:	023-5145308 / spoorm@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter	D.G. Heijnen
Commissie adviseur	Mw. M. Spoor
Leden van de commissie	D66 mw. A.C. Kapitein
	GroenLinks W. Dulfer
	PvdA J.J. Carton
	SP W. Hoogervorst
	VVD G. Hartog
Gedeputeerde	Mw. Z. Pels
Ambtelijke ondersteuning	J. Bierhuizen, mw. B. Dijkstra, mw. M. Luimstra en A. Meijer
Publiek Belang Accountants	M.E. Dubbelman en R.D.H. Killeen
Notulist	Money Penny / mw. I.L. Vos

1. Opening

De **voorzitter** opent de online vergadering van de Rekeningencommissie en verwelkomt de aanwezigen.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Vaststellen agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld

4. Vaststellen concept besluitenlijst 4 maart 2021

4a. Actielijst Rekeningencommissie

Vervolgdiscussie beleidsindicatoren: Deze discussie zal worden gevoerd in de Rekeningencommissie Plus. Mevrouw **Kapitein** (D66) vindt uitstellen tot 16 december 2021 wel erg ver in de tijd.

Afgesproken is immers dat continue aan verbeteringen op deze beleidsindicatoren wordt gewerkt. Er mag niet worden gestopt met het aanbrengen van verbeteringen.

Gedeputeerde **Pels** licht toe dat in de Kaderbrief het voorstel is gedaan voor de opbouw van de

doelen. De verwerking van indicatoren houdt daarmee verband. Bij de eerdere bespreking van de indicatoren zijn reeds opmerkingen meegegeven. Gedeputeerde Pels belooft met de organisatie naar de planning te kijken om een moment in te lassen.

De heer **Hartog** (VVD) vindt het prettig als het lukt om voor de begroting nog een moment te plannen. Lukt dat niet dan is dat wat de VVD betreft ook geen onoverkomelijk probleem.

40 De voorzitter meldt dat via de commissiegriffier een datum volgt. Wellicht lukt dat aansluitend op een geplande rekeningcommissie of in een extra vergadering (**Actie**)

Wijziging rechtmatigheidsverantwoording: In afwachting van de berichtgeving omtrent BBV kan vervolgens een tijdspad worden aangegeven. De heer **Meijer** licht toe dat er niet meer duidelijkheid is gekomen sinds de voorgaande vergadering. De wetgever zette nog geen vervolgstappen. De
45 beroepsorganisatie van accountants NBA heeft een stevige notitie geschreven met een aantal kanttekeningen ten aanzien van het voorstel van de Commissie BBV. Het wachten is of de commissie daarin meegaat. De provinciale organisatie wacht de nadere besluitvorming af. Dit actiepunt wordt aangehouden.

50 5. Jaarrekening 2020 en Rapport van Bevindingen

De heer **Dubbelman** en **Killeen** van Publiek Belang Accountants worden verwelkomd.

De heer **Killeen** zegt dat de uitvoering van de controle nagenoeg klaar is. Ook de werkzaamheden van de accountant worden gecontroleerd. Dat leverde een aantal vragen op die nu nog in
55 behandeling zijn. In de jaarrekening hoeven geen aanpassingen te worden doorgevoerd, ook niet naar aanleiding van de kwaliteitsbeoordeling. De verwachting is dat de controleverklaring donderdag 3 juni 2021 kan worden afgegeven. De controle is in nauwe samenwerking met de organisatie goed verlopen. De afstemming met de organisatie wordt steeds beter, ook vooraf. De voorbereiding van de controle gebeurt op een professionele en gedegen manier. De voorbereiding begint al gedurende
60 het jaar door middel van interne controles. De Verbijzonderde Interne Controle is van een uitstekend niveau. Dit speelt een rol in de rechtmatigheidscontrole. Als die verandering met betrekking tot de rechtmatigheidscontrole in 2021 wordt doorgevoerd dan is Provincie Noord-Holland goed voorbereid op die nieuwe situatie. De Jaarrekening is een omvangrijk document, maar toch is er al behoorlijk in gesneden. Overbodige delen zijn weggelaten of bondiger geformuleerd. Toch blijft het
65 een lijvig stuk, omdat het Rijk een tegenbeweging inzette onder andere met nieuwe subsidieregelingen. Provincie Noord-Holland ging van 4 naar 17 SiSa-regelingen over 2020. Het Rijk laat meer regelingen via de jaarrekening en SiSa-tabel van de decentrale overheid lopen. De administratievoering kende in 2020 de nodige verbeteringen. Toch wordt nog tegen een zekere complexiteit aangelopen, maar door een herinrichting van het financieel systeem is de
70 administratievoering eenvoudiger en transparanter geworden. Met de toevoeging van een Activa-module is er beter zicht op de stand van zaken rondom investeringen.

Aandachtspunten:

- 75 – De IT-omgeving vraagt bijzondere aandacht. De accountant maakt voor de controle in beginsel geen gebruik van het IT-systeem van de provincie. De accountant doet een gegevensgerichte controle en geen proces- en systeemgerichte controle. De IT-omgeving is niet zodanig dichtgezet dat daarop zonder meer kan worden gesteund. Anderzijds is dit ook uit het oogpunt van beveiliging en continuïteit.
- 80 Een organisatie moet kunnen bouwen op de IT-omgeving. Om die reden besteedt de accountant hieraan aandacht in de managementletter, zodat kan worden gekomen tot een situatie waarin de IT-omgeving wel in alle opzichten voldoende betrouwbaar is.
- Aan de beveiliging van de IT-omgeving wordt gewerkt. De verwachting is dat die deze zomer op orde is. In het najaar wordt bekeken of vanuit de audit de IT-omgeving voldoende betrouwbaar
85 is.

- De accountant heeft ook aandacht gevraagd voor de beschrijving van de processen. Dat traject is enige tijd geleden gestart. Er is voortgang geboekt, maar dat had meer mogen zijn. De accountant zal de beschrijving van processen in het najaar van 2021 verder in de controle betrekken.
- 90 – Een frauderisico-analyse ontbreekt. Het wordt als onderdeel van de procesbeschrijving meegenomen. Het is belangrijk dat er een frauderisico-analyse is en ook dat het toezichthoudend orgaan er regelmatig met het management en het college over in gesprek blijft om frauderisico's te voorkomen.
- Bestedingen moties 41 en 42 in het kader van coronahulp. Het grootste budget zit in motie 42.
- 95 Bij de voorwaarden die bij motie 41 zijn gesteld heeft de accountant geadviseerd om het qua verantwoording niet te ingewikkeld te maken. Er zijn zeer gedetailleerde voorwaarden gesteld, die het lastig maken voor de begunstigde om daarover op adequate wijze verantwoording af te leggen. Er is voorzien in de manier waarop de moties geformuleerd zijn.
- Ten aanzien van de begrotingsrechtmatigheid kan de accountant melden dat zich geen
- 100 overschrijdingen hebben voorgedaan.
- Er is specifiek gekeken naar de Oostelijke Vechtplassen. Onder deze noemer vallen een aantal projecten waarin Provincie Noord-Holland samenwerkt met andere partijen. Het is een complex geheel, vanwege de verantwoording en manier van registreren, vanwege de geldstromen van derden, die in de eigen administratie moeten worden verwerkt. De omvang van die projecten is
- 105 tot en met 2020 nog te overzien, maar die zal toenemen. Het zou goed zijn als de accountant met de organisatie om tafel gaat zitten om te zorgen dat het naar de toekomst toe goed te volgen blijft. Het lijkt nu wat ondoorzichtig te worden hoe dat een plek krijgt in jaarrekening van de provincie.
- 110 De heer **Hartog** (VVD) bedankt voor de toelichting. De lay out van het concept verdient nog enige aandacht, zoals de paginanummering en op pagina 2 dient de datum van 2020 te worden gewijzigd in 2021. Op pagina 1 wordt gesproken over de waardering van de vordering op Pallas. Die vordering is toch volledig voorzien? Onder het kopje 'In het kort' wordt melding gedaan van een tekortkoming in de IT-omgeving. Zijn met het dichtzetten en kunnen steunen op de IT-omgeving bij een volgende
- 115 controle de beveiligingsproblemen zodanig afgedicht dat er geen risico op hacken of misbruik meer is? Pagina 2: De accountant stelt dat het onzeker is dat back ups offline worden bewaard. Kan dit nader worden toegelicht? De veiligheid c.q. beveiliging van ICT is zeer belangrijk voor de VVD. Over pagina 5 en 6, de verwerking van projectsubsidies, vraagt de heer Hartog aan de gedeputeerde hoe college omgaat met de aanbeveling?
- 120 Mevrouw **Kapitein** (D66) zegt dat D66 dezelfde zorgen heeft over ICT als de VVD. Zij is benieuwd naar de reactie van het college op de bevindingen en het advies van de accountant. Daarnaast is mevrouw Kapitein benieuwd waarom er geen actuele frauderisico-analyse is. Op pagina 6 wordt gesproken over door Provincie Noord-Holland aangekochte stikstofrechten. Kan
- 125 dit nader wordt uitgelegd? Betreft dit mogelijk de aangekochte NNN-gronden? In de jaarrekening wordt gesproken over infrastructurele risico's. Daar wordt een termijn van 4 jaar meegenomen. Moet dat niet een langere termijn zijn? Op een aantal punten een groot verschil zichtbaar tussen de ontwerpbegroting en de realisatie. Als de actuele begroting het allerlaatste cijfer zou zijn, waarom is die dan verhoogd qua methodiek? De informatie over de verbonden partijen in
- 130 de jaarrekening is niet compleet. Daarvan was in voorgaande jaren ook sprake. Kan op een andere manier met de informatie van verbonden partijen worden omgegaan? Mogelijk kan op een later moment een aanvullend document worden aangeleverd?

135 De heer **Hoogervorst** (SP) sluit zich aan bij de suggestie van D66 om de afwikkeling van cijfers van verbonden partijen op ander moment te doen. Nu wordt elk jaar tegen hetzelfde probleem aangelopen. De heer Hoogervorst is benieuwd naar de stand van zaken omtrent ondermijningsrisico's. Heeft de accountant adviezen of tips om de complexiteit rond de projecten in dit kader weg te nemen of eenvoudiger te maken?

140 De heer **Dulfer** (GL) sluit zich aan bij de eerder gestelde vragen.
Naar verwachting wordt het dichtzetten van de IT-omgeving deze zomer gerealiseerd. De voortgang wordt meegenomen in de najaarsaudit. Krijgt de Staten daarvan een overzicht of een resultaat, zodat duidelijk is of dat proces naar wens is volbracht?
Wat zijn de gevolgen van de toename van het aantal Siza-regelingen, met name als het gaat over de
145 belasting van de organisatie? Vraagt het administratief gezien meer verantwoordelijkheid en werk? Loopt de provincie hierdoor een steeds groter uitvoeringsrisico?

De heer **Carton** (PvdA) is blij om te horen dat er sprake is van een goede afstemming over de eerder openstaande grote hoeveelheid acties en de verbetering in het kader van het programma Financiële
150 Hygiëne. Hij is verrast dat de ICT-processen en de beveiliging daarop nog wat achterloopt. Hij had verwacht dat die verbetering al verder was gebracht. Wat is nu de stand van zaken ten aanzien van openstaande acties? Het traject blijkt afhankelijk te zijn van een beperkt aantal medewerkers. Is de werkbelasting dan niet te hoog voor de medewerkers die zich met deze processen bezighouden? De onderbesteding is lager dan voorgaande jaren. Is dat toeval of dankzij het programma Financiële
155 Hygiëne en de budgethoudergesprekken?

Namens het CDA sluit de heer **Heijnen** zich aan bij alle complimenten. Het is fijn dat opmerkingen en aanbevelingen van de accountant serieus worden opgepakt door de organisatie.
De heer Heijnen sluit zich aan bij de vragen over ICT. Deze commissie is geïnformeerd over de
160 invoering van het SAP-systeem. Hoe hangt dat met elkaar samen? Net als de heer Carton heeft de heer Heijnen vragen over het select aantal medewerkers en de onderbesteding. Welke impact hebben tussentijdse afsluitingen gehad op onderbestedingen?

De heer **Killeen** zegt over de lay out van het conceptdocument dat de paginanummering en jaartal
165 zullen worden aangepast.
De waardering van de vorderingen Pallas is elk jaar een belangrijk onderwerp van de kwaliteitscontrole. De tweede lezer zal de vraag stellen of er nog risico's zijn in de vordering van de Provincie op Pallas. Dit heeft te maken met het feit dat het als een schattingspost wordt gekwalificeerd. Een nulwaardering is ook een waardering. Er wordt met verhoogde aandacht naar
170 gekeken. Is de post na het verstrijken van jaren niet te laag gewaardeerd? De Provincie wijdt er elk jaar een uitgebreide notitie aan. Er is op dit moment geen enkele aanleiding om te komen tot een hogere waardering gegeven de omstandigheden.
Een aanpassing van de jaarrekening zou nog mogelijk kunnen zijn op een detailpunt. Mogelijk volgt een nieuwe tabel voor kasgeld in de definitieve versie. Cijfermatig zal de jaarrekening niet meer
175 wijzigen.
Het gebruik dat de accountant maakt van de IT-omgeving voor de controle is gericht op de vraag: Wordt het financieel systeem, en de systemen die daaraan voeding geven, voldoende vanuit de algemene ICT ondersteund en gedekt, zodanig dat er een betrouwbare jaarrekening kan worden afgegeven? Het platform waarop het financieel pakket draait wordt bekeken. Ook de beveiliging en
180 de continuïteit van de automatisering worden bekeken. De accountantscontrole is niet gericht op alle onderdelen en IT-aspecten. De algemene ICT heeft vaak wel betrekking op alle draaiende systemen.

Om die reden is toegangsbeveiliging, wachtwoordbeleid en de toegang tot het centrale systeem een zeer belangrijk onderwerp, dat wordt meegenomen in de controle. Het is een illusie om te borgen dat geen hack plaatsvindt. Wel kunnen de nodige maatregelen worden getroffen die de kans op een
185 hack verminderen. In de controle is een belangrijke vraag of voldoende is uitgesloten dat bijvoorbeeld met een oud account, of een slecht beveiligd account, toegang kan worden verkregen tot de provinciale IT-omgeving.

De heer **Dubbelman** adviseert om back ups niet online te bewaren. Wordt de online omgeving
190 gehackt dan zijn de back ups ook niet meer toegankelijk. Het advies is om back ups ook offline (in een kluis) te bewaren. De organisatie heeft hierover bij de IT-leverancier navraag gedaan, maar ontving nog geen reactie.

De heer **Killeen** vertelt dat projectsubsidies in 2021 actueel worden. Als een provincie subsidie
195 toekent dan mag die worden toe berekend op basis van de voortgang van het project dat ze subsidieert. Daarover vond overleg plaats tussen provincies en de Commissie BBV. Er moet naar rato van prestaties worden toe berekend aan de boekjaren. Om de administratieve last te beperken is een ondergrens gelegd tussen 0 en 0,25 procent van de totale lasten van een provincie. Provinciale Staten moeten daarover uiteindelijk besluiten. Voor Provincie Noord-Holland komt dat bedrag uit op
200 1,5 miljoen euro.

Het onderwerp stikstofrechten is met de organisatie besproken. Stikstofrechten komen automatisch mee als landbouwgrond door de provincie wordt aangekocht. Stikstofrechten vinden geen
waardering op de balans, want de Provincie verkoopt die rechten niet.

De periode van vier jaar waarin infrastructurele risico's worden meegenomen, hangt samen met de
205 periode van de meerjarenbegroting.

De jaarrekening omvat twee begrotingskolommen; de primitieve (vastgestelde) begroting en de actuele begroting. De laatste is de primitieve begroting plus alle daarna vastgestelde
begrotingswijzingen tot en met 31 december 2020.

Een aantal van de verbonden partijen levert de eigen jaarrekening later op, waardoor een deel van de
210 informatie niet beschikbaar als de Provincie Noord-Holland het jaar zelf afsluit. Het verdient de aanbeveling om afspraken te maken over het zo vroeg mogelijk in het jaar aanleveren van die informatie.

Ondermijning gaat verder dan alleen financiële aspecten. Daar waar het financiële risico's betreft, zoals corruptie et cetera, vragen we aandacht voor een goede risicoanalyse en het treffen van
215 maatregelen om te voorkomen dat dit zich voordoet. Daar waar het geen directe financiële consequenties oplevert voor de Provincie Noord-Holland maakt het geen onderdeel uit van de feitelijke controle.

Drie jaar geleden zat de accountant met de organisatie rond de tafel om te kijken naar een goede manier van administreren van de projecten in het kader van de Oostelijke Vechtplassen. Als er een
220 goed administratieschema onder wordt gelegd dan zal dat op zichzelf al tot een behoorlijke complexiteit leiden. Toen is besloten dat er toch nog een andere manier moest worden bedacht die het overzichtelijker maakt. Wat toen is afgesproken, wordt behoorlijk goed nageleefd. Nu zou een manier moeten worden bedacht die het nog steeds overzichtelijk houdt als het nog omvangrijker en complexer wordt. De accountant wil daarvoor graag nog eens met de organisatie spreken.

225 Op het vlak van IT beveiliging in het kader van de jaarrekening maakt de accountant gebruik van een EDP auditor. De resultaten van deze audit worden verwerkt in een rapport, waarvan een samenvatting wordt opgenomen in een managementletter. Provinciale Staten ontvangen die managementletter, zodat zij zich op de hoogte kunnen stellen van de uitkomst van het onderzoek.

SiSa-regelingen werden destijds allemaal apart gecontroleerd. Voor al die regelingen moest een
230 aparte verantwoording worden opgesteld, met eigen regels en een eigen controle. Bij grotere
gemeenten en provincies moesten accountants soms wel vijftig of zestig controleverklaringen per
jaar afgeven. Het Rijk wilde daar vanaf en kwam met een systeem waarin alle Siza-regelingen worden
verwerkt. Er vond automatisch een minder diepgaande controle plaats dan wanneer apart
235 verantwoording moet worden afgelegd. Dit betekende een enorme doelmatigheidsslag. Het aantal
SiSa-regelingen werd teruggebracht. Twee jaar geleden werd een kentering zichtbaar.
Het Rijk wil via de SiSa-bijlage meer laten verantwoorden, om op onderdelen grip te houden op de
besteding van het geld dat aan provincies ter beschikking wordt gesteld. Hoe meer regelingen hoe
controle intensiever het wordt. Het is daarmee ook wel wat risicovoller. Als in de SiSa-bijlage een
fout wordt gemaakt dan is die achteraf lastig te corrigeren, om het subsidiebedrag veilig te stellen.
240 De SiSa verantwoording maakt onderdeel uit van de jaarrekening..

De heer **Dubbelman** vult aan dat de provincie voor een beperkt aantal subsidies nog steeds
afzonderlijke verantwoording aflegt. In de contacten die de accountant heeft met het Rijk zal worden
meegegeven dat toch echt moet worden nagedacht door het Rijk over wat ze vraagt aan provincies.
245

De heer **Killeen** zegt dat onderbestedingen zich nog voordoen, maar minder dan in eerdere jaren.
Het is lastig te zeggen of dit verband houdt met het programma Financiële Hygiëne. Het treffen van
allerlei maatregelen, zoals het in kaart brengen van processen, informatie tijdig afsluiten,
budgethouder gesprekken et cetera heeft uiteraard gevolgen. Uitkomsten worden voorspelbaarder.
250 Het jaar 2020 is ook een bijzonder jaar door corona. Zaken zijn anders gelopen. Er zijn op bepaalde
vlakken extra kosten en op andere vlakken juist minder kosten gemaakt.

De heer **Dubbelman** legt uit dat het aantal tekortkomingen rondom ICT is teruggebracht tot drie.
Deze verdienen zeker nog aandacht. Het gaat om de database met de rechtenstructuur, om
255 toegangsrechten tot de overkoepelende database die door serviceprovider wordt gevoerd en om de
onzekerheid over de continuïteitswaarborg. Aan deze tekortkomingen wordt nog gewerkt.

De heer **Killeen** licht toe dat capaciteit die zich bezighoudt met het opstellen van de jaarrekening een
beperkte groep medewerkers is. Net als bij de voorgaande controle ziet de accountant in het traject
260 richting de oplevering vaak een of twee gezichten die fulltime bezig zijn met het produceren van het
stuk. Als mensen wegvallen in de betreffende periode dan is dat lastig voor het jaarrekeningtraject.
Een dubbele bezetting zou te kostbaar zijn. De provincie is, met de draaiboeken die er liggen, in
staat om de jaarrekening tijdig en kwalitatief goed op te leveren.

265 De heer **Dubbelman** merkt nog het volgende op over de samenwerking. Waren er tijdens de
allereerste controle nog circa 700 correctieregels; inmiddels levert deze grote organisatie in korte
tijd een geweldige prestatie. Het is goed om dit hoge niveau vast te houden.
Na de komende jaarrekeningcontrole moeten de accountantsdiensten opnieuw worden aanbesteed,
maar er mag eventueel opnieuw voor dezelfde accountant worden gekozen.

270 De **voorzitter** bedankt de accountant voor de beantwoording van de vele vragen. Hij geeft het woord
aan de organisatie.

De heer **Bierhuizen** vertelt dat de audit rondom IT-beveiliging eerder werd uitgesteld. De General IT
275 Controls zijn ambtelijk afgerond, maar moeten nog van besluitvorming worden voorzien. Dat kan

voor het zomerreces geregeld zijn. Datzelfde geldt voor de opmerkingen over informatiebeveiligingsbeleid en het gefaseerd voldoen aan de BIO (informatiebeveiliging). Fysieke back ups zijn niet meer van deze tijd. Met de leverancier zal worden overlegd hoe dat op de beste manier kan worden geregeld. Regelmatig worden back ups gemaakt, die worden ook getest.
280 Die back ups gaan vooral naar de Cloud. Er worden geen fysieke back ups in een kluis bewaard.

Over de frauderisico-analyse vertelt de heer **Meijer** dat de uitvoering is gestart. De analyse is vooral gericht op de processen. Zoals gezegd worden de processen binnen de provinciale organisatie beschreven. Op dit moment gebeurt dat vanuit risico's in het licht van rechtmatigheid en
285 getrouwheid. In het verlengde daarvan zijn andere risico's te onderscheiden zoals frauderisico's, risico's op het vlak van informatiebeveiliging, de AVG en eventuele fiscale risico's. De eerste constatering is dat er parallellen zijn in de manier van risicobeheersing. Het aandrijven van functiescheiding is gekoppeld aan verschillende doelen. Er wordt dus nog gewerkt aan de frauderisico-analyse, maar gaandeweg kan worden geconstateerd dat 'de deur al voor een deel op
290 slot is' op dat gebied.

Mevrouw **Luimstra** zegt over de verbonden partijen dat het wachten is op hun jaarrekening. Het is niet mogelijk om alle cijfers nu al compleet te hebben. Overigens worden de betreffende jaarrekeningen ook publiek gemaakt. Tussentijdse afsluitingen hebben zeker effect op een soepeler
295 proces. De administratie wordt schoner en betrouwbaarder. Het idee is om vaker tussentijds af te sluiten.

Er moet nog veel capaciteit worden gestoken in veel administratieve verplichtingen om de jaarrekening op orde te krijgen. De organisatie hoopt dat proces te versnellen en te verbeteren met een tussentijdse afsluiting. Het traject beperkt zich inderdaad tot een beperkt aantal personen. In
300 het projectteam Jaarrekening zitten zowel medewerkers van concern control als van Financiën. Het is mogelijk om werk van elkaar over te nemen. Het vraagt specialistisch kennis op een bepaald hoog niveau, dus een dubbele bezetting is niet mogelijk. Getracht wordt dat wel te borgen in de sector. De financials in het team hebben ook de Kaderbrief, de begroting en de begrotingswijzigingen onder hun hoede. Met de accountant zal worden besproken hoe de administratie van het Groenfonds
305 overzichtelijk en niet al te complex kan worden gevoerd. Daarover volgt nog informatie. **(Actie)**

De heer **Bierhuizen** zegt nog het volgende over het programma Financiële hygiëne. Veel financiële handelingen starten in de eerste lijn binnen de organisatie. Het financieel besef groeit. Een kleine groep mensen is aan de achterkant met de jaarrekening bezig, maar eerder in de lijn groeien kennis
310 en kunde op dit vlak. Daarvoor worden allerlei opleidingen geboden. Er zijn budgethoudergesprekken. Dat heeft ook effect op het verloop van het jaarrekeningtraject. Daarmee wordt de kwetsbaarheid aan de achterkant verkleind. Dat is zeker ook een prettige bijkomstigheid van het programma Financiële hygiëne.

315 Gedeputeerde **Pels** veronderstelt dat de bestuurlijke reactie voorafgaand aan de commissiebehandeling beschikbaar zal zijn. Die reactie volgt dus nog.

Tweede termijn:

320 Mevrouw **Kapitein** (D66) snapt dat niet alle informatie van verbonden partijen beschikbaar is voor verwerking in de jaarrekening. Wanneer kunnen Provinciale Staten de informatie van verbonden partijen tegemoet zien en wanneer volgt de definitieve jaarrekening 2020?

325 He is mevrouw Kapitein niet geheel duidelijk hoe een actuele begroting werkt. Waarom wordt een begrotingspost in de actuele begroting hoger en in de realisatie fors lager? Hoe werkt dat procesmatig?

330 Gedeputeerde **Pels** legt uit dat in de begroting de cijfers van de verbonden partijen op orde zijn. Het is goed om dit punt te betrekken bij het bredere gesprek over de verbonden partijen in de commissie (**Actie**). De gedeputeerde is persoonlijk geen voorstander van een tussentijdse versie met informatie van de verbonden partijen, om te voorkomen dat steeds meer documenten worden toegevoegd aan de P&C-cyclus.

335 Mevrouw **Dijkstra** zegt dat er vandaag nog drie aanpassingen moeten worden aangebracht in de jaarrekening. In de loop van deze week wordt de finale jaarrekening gedeeld. Alle verbonden partijen, exclusief de stichtingen, staan daar in.

340 Gedeputeerde **Pels** zegt over het uiteenlopen van begrotingsposten in de initiële begroting en de realisatie. Eerder lagen de initiële begroting en de uiteindelijke realisatie niet ver van elkaar af, maar de begrotingswijzigingen wel. Onderbesteding is een belangrijk aandachtspunt. De initiële begroting 'vertelt' de Statenleden zoveel mogelijk wat het college het komende jaar verwacht uit te gaan geven. Het gaat over geld, maar ook over capaciteit. In het afgelopen jaar was vooral de vraag aan de orde: Wat kunnen we werkelijk waarmaken conform planning? Nu al zijn er minder mutaties. Het bestrijden van onderbesteding heeft vooral te maken met goed plannen en het strak sturen op begrotingswijzigingen.

345 Namens de Rekeningencommissie bedankt de **voorzitter** de accountants, de ambtelijke organisatie en de gedeputeerde voor de toelichting en het beantwoorden van alle vragen.

350 **6. Rondvraag**
Van de rondvraag wordt geen gebruik gemaakt.

7. Sluiting
De **voorzitter** bedankt eenieder voor zijn of haar aanwezigheid en sluit de vergadering om 11.29 uur.
355 De volgende reguliere vergadering van de Rekeningencommissie staat gepland op 6 september 2021.